

KAREL DYBA,
ministr hospodářství ČR 1992 – 1996

Michal mi byl lidsky i názorově blízký, volali jsme si, posílali ema-ily, potkávali se na různých akcích... Jeho tragická smrt je hrozně nespravedlivá, byl ve výborné intelektuální formě, skvělý autor, diskutér i praktik... a dobrý člověk. Byl jsem několik let jeho „nadřízený“, když pracoval jako předseda Úřadu pro normalizaci, metrolonii a státní zkušebnictví. Abych jmenoval jen jednu věc za všechny. Že pro naše firmy zmizelo mnoho tak zvaných netarifních překážek pro jejich vývoz do zemí EU bylo především díky jeho prozíravosti a vyjednávacím schopnostem v Bruselu i doma. Je málo známo, že na tomto důležitém výsledku měl on lví podíl. Brzy jsem ho také zval na porady užšího vedení ministerstva, neboť jeho přesně a ostře formulované názory na řadu transformačních problémů přesahovaly kompetence Úřadu. Bylo to pro nás všechny obohacující. Jsem si jist, že tak tomu muselo být všude tam, kam ho jeho pracovitost a smysl pro povinnost zavály. Ostatně stačí si přečíst jeho články na př. v Revue politika, a díky kterou vyvolali a vyvolávají, abychom pochopili, koho jsme ztratili. Michala už neuvídím. Nepřijde na „poradu užšího vedení“, kterou stále občas držíme, nepřijde diskutovat do Golemu, nelze mu zavolat...

DALIBOR VEŘMIŘOVSKÝ,
spolupracovník eStat.cz

Michala jsem osobně poznal v roce 2003 v týmu předsedy ODS pro informatiku a telekomunikace. Blíže jsem jej poznal během posledního roku, kdy jsme spolu úzce spolupracovali v Think-Tanku eStat. Když jsme se v pátek 4. 11. dopoledne vracející se z jedné pracovní schůzky na Malostranském náměstí domlouvali, co vše musíme v následujících dnech, týdnech a měsících ještě zpracovat a připravit, ani v nejošklivějším snu by mne v ten okamžik nenapadlo, že Michal již nestihne svou práci na tomto světě dokončit a má před sebou posledních 32 hodin svého produktivního života. Michal byl pro mne velkým učitelem, rádcem, průvodcem světa politiky, ale také kamarádem, na kterého se dalo vždy

spolehnout. Byl to člověk s neuvěřitelným rozhledem, vášnivý vypravěč a diskutér. Byl to člověk, který si rád vychutnal dobré jídlo, pivo, zajezdil si na běžkách či na kole, léto trávil nejraději na své chatě a během roku se staral o svou matku. Michal toho mohl této zemi ještě strašně moc nabídnout, ta energie, která mu zářila z očí, ta chuť a elán, s jakým se pouštěl do nových úkolů a překonávání nových překážek, byla jedinečná. Michal byl Homo Politicus, člověk, který žil politikou, miloval politiku, a nenáviděl politikaření. Michale, chybíš mi.

JANA KLÍROVÁ, ředitelka CG Partners,
členka řídicího výboru CloD

Vzdělaný, moudrý, čestný člověk, se kterým bylo požitkem diskutovat. Přátelství s ním obohacovalo, stejně jako jeho otevřenost a zásadovost. Odvedl veliký kus práce na poli budování řádné praxe správy společností (corporate governance) jako člen řídicího výboru CloD (Czech Institute of Directors). Bude mi chybět lidsky jako kamarád i jako špičkový manažer s jasnou vizí pravicového politika.

ONDŘEJ FELIX, prezident SPIS,
místopředseda dozorčí rady České pošty

Michal byl předsedou dozorčí rady Českého telecomu v době, kdy jsem se stal předsedou představenstva. V době, kdy jsem pracoval jako generální ředitel Českého telecomu, jsem Michala umluvil, aby se v ČT postavil systém řízení rizik. Spolupracovali jsem až do mé rezignace, po které z ČT také odešel. Poté jsme se znovu potkali v diskuzích nad problematikou e-governmentu. Michal byl strašně fajn kolega s jasným tahem na cíl, notnou dávkou zdravého rozumu, čestný a férový člověk. Moc jsem se těšil na práci, kterou spolu ještě uděláme. Bude mi strašně chybět.

LUDEK TESAŘ, externí poradce
1. místopředsedy vlády a ministra financí

Byl prvním člověkem, který dobře znal problematiku zlepšování regulace a podnikatelského prostředí v ČR. Dovedl překvapit svou dravostí a zapálením pro dobrou věc.

PETR MACH, výkonný ředitel Centra
pro ekonomiku a politiku

Michal Tošovský patří od začátku 90. let mezi klíčové obhájce ekonomického liberalismu v ODS a tvořil podhoubí našeho ekonomického programu. Pro mě osobně byla jeho činnost a myšlení velkou inspirací.

MICHAL TOŠOVSKÝ

„Tošovského zákon“

Michal Tošovský pod hlavičkou eStat.cz v posledním roce svého života pracoval na tzv. Antibyrokratické reformě. Ta je hlavně díky němu připravena k prosazení.

Ve věku nedožitých 55 let tragicky zahynul náš spolupracovník, kamarád a kolega Michal Tošovský.

Byl poslancem Federálního shromáždění za ODS, členem VR ODS. Působil jako předseda Úřadu pro normalizaci, náměstek ministra dopravy a spojů, člen presidia Fondu národního majetku, místopředseda Komise pro odstraňování byrokratické zátěže. Rovněž působil jako předseda správní rady Českých drah, předseda dozorčí rady Českého telecomu, provozní ředitel soukromého zdravotnického zařízení, výkonný ředitel pro řízení rizik Českého telecomu a byl členem řídicího výboru Českého institutu členů správních orgánů. Naposledy působil jako spolupracovník think-tanku eStat.

Kolektiv eStat.cz

VZPOMÍNÁME NA MICHALA TOŠOVSKÉHO

Vážení,

rádi bychom v rámci uctění památky našeho vyjimečného kolegy připravili publikaci, jejíž součástí budou texty, články a pracovní materiály Michala Tošovského. Současně chceme dát prostor i Vám všem, kteří jste Michala osobně poznali.

Na prezentaci www.estat.cz/tosovsky naleznete interaktivní formulář, jehož prostřednictvím můžete zaslat Váš příspěvek.

Děkujeme Vám všem, kteří se rozhodnete podělit o svoji vzpomínku.

Za eStat.cz,

Edvard Kožušník
vedoucí projektu

VÝBĚR Z DOSUD ZASLANÝCH PŘÍSPĚVKŮ

MARTIN ŘÍMAN, poslanec

Michala jsem poznal jako ministr dopravy v roce 1996. Doporučil mi ho můj známý, tehdy člen výkonné rady ODS Petr Hapala, jako člověka absolutně přímého, kompetentního, poctivého a docela obvykle lidského. Přišel jsem do Prahy ze vzdáleného města, do složitého úřadu, který je zmítán tisíci nejrůznějších zájmů. Bez spolupracovníků, na které se můžete absolutně spolehnout, nemáte šanci. Zájmová lobby si Vás brzy rozeberou na součástky. Michal Tošovský takovým kolegou byl. Ač mohl zůstat v klidu svého metrologického ústavu na ministerstvu průmyslu, který tehdy vedl, vyslyšel mou prosbu a usedl do superhorkého křesla šéfa dozorců rady Českých drah, kterými v té době zmítaly ambice a vášně odborářských bossů v čele s J. Duškem. Navíc tehdy absolvoval složitou operaci kloubů, takže v době stávky železničářů na jaře 1997 ležely při vyjednávání s Duškem pod stolem francouzské hole. Přiznám se, že jsem měl často chuť je použít jako nástroj vyjednávání... Po stávce si naložil další břímě, když akceptoval funkci náměstka právě pro železnici. On to byl, kdo během léta 1997 připravil reformu drah, která na podzim tohoto politicky horkého roku byla hotova ke spuštění. Plány zhatilo Sarajevo a naše spolupráce skončila. Oba dva jsme byli znechuceni politikou havlovského stíhu a neměli jsme chuť pokračovat. Michal se stáhl do soukromého byznysu a vydržel v něm dost dlouho. Ovšem jako člověk nanejvýš politický v tom nejlepším slova smyslu, tedy člověk, který má jasnou představu o světě ve kterém by chtěl žít a který má chuť a elán pro takový svět pracovat, neztratil se politice navždy. Nadále publikoval,

nadále jsme v kruhu přátel diskutovali a nakonec docela logicky se začal do politiky vracet. Přijal nabídku skupiny estat podílet se na úkolu, který pro něj jako liberála byl vždy vlastní – minimalizovat státní zásahy a nechat konat svobodného občana. Bohužel se naplnění své vize již nedočkal. Obludná náhoda a ještě oblednější lidská nezodpovědnost zasáhla jako nějaká Deux ex machina z antické tragédie. Ztratil jsem přítele. Člověka, se kterým jsem mohl nesouhlasit, přít se sním, ale vždy jsem věděl, že to myslí naprosto opravdově, že slovo, které dává, platí na tisíc procent a že – a to je asi vůbec to nejdůležitější – nikdy neudělá nic za mými zády, ani za zády kohokoliv jiného. Víc než kdy jindy si kladu tu hloupou, ošklivou, nesmyslnou a beznadějnou otázku – proč tolik lumpů má takové štěstí a takový člověk jako Michal takovou smůlu? je to ještě příliš živé. 11. 11. 2005

LADISLAV JAKL, tajemník prezidenta republiky

Práce a články Michala Tošovského jsem znal již z dob svého poslancování v ČNR na začátku devadesátých let, osobně jsem se s ním seznámil až jako novinář Lidových novin. Sešli jsme se několikrát k zajímavým popovídáním, na kterých mě přesvědčil, že to má v hlavě srovnané, že ideově je velmi vyhraněný a usazený a že také umí nabídnout hodně praktických receptů. Byl to člověk jasně vpravo, jasně hájící svobodu nejen podnikání ale i všeobecně. Moc jsem se těšil, že jeho doba ještě přijde po vítězství ODS ve volbách, rozhodně jsem očekával, že člověka jeho kvalit příští

vládní garnitura bude potřebovat a jeho rady v nějaké jeho budoucí roli poptávat. Je strašná škoda pro nás pro všechny, že se tak nestane. Jeho nové texty už nebudou, vraťme se aspoň na chvíli k těm, které po sobě naštěstí zanechal. A přidejme k tomu vzpomínku na milého člověka.

JIŘÍ LIŠKA, místopředseda senátu

S Michalem jsme se sešli a poznali ve Federálním shromáždění po volbách v roce 1992. Přestože naše tehdejší společná poslancecká „kariera“ byla velmi krátká - společně jsme se podíleli na rozdělení republiky - toho půl roku mi stačilo k tomu, abych poznal, že Michal je výraznou osobností. Jeho názory byly vždy jasné, srozumitelné a dokázal získat podporu, pro jejich prosazení. To jsem na něm vždy obdivoval a samozřejmě také to, jak bez jediné stíženosti snášel a překonával svoje zdravotní problémy. Takový byl Michal po celou dobu. Za těch třináct, co jsem Michala znal, jsem měl pocit, že se nemění. To bylo dáno jeho konzistentní osobností. V poslední době jsme se občas setkali. Každé to setkání s Michalem bylo pro mne přínosem, i když jsme se bavili třeba jenom o běžných i osobních záležitostech. Michal mi bude chybět. Nejen jako vzdělaný inteligentní a moudrý člověk. Bude mi také chybět jako přítel, za kterého jsem jej vždy považoval.

MIREK TOPOLÁNEK, předseda ODS

Michala jsem začal vnímat už na ministerstvu dopravy. Potkával jsem jej na CEPu a na řadě diskusních akcích ODS. Fakticky jsem s ním začal spolupracovat po mém zvolení předsedou, kdy se stal členem mého týmu pro oblast informatiky a telekomunikací. Stal se později duší projektu eStat a hlavním řešitelem řady koncepcí. Měl jedinečnou schopnost předložit vizi, diskutovat ji a pak ji mravenčí prací přetavovat do reálné podoby. Nebyl ani salónní krasořečník, ani pouhý úřednický vykonavatel politického zadání. Měl od všeho trochu a navíc jasný ideový kompas a narysované mantinely naší politiky. Bude mi chybět jako člověk, odborník i kolega.

VLADIMÍR ZÁHORSKÝ, člen Rady Ústeckého kraje 1992

Michala jsem poznal krátce po mém zvolení v červnu 1992 poslancem Federálního shromáždění ČSFR, Sněmovny národů, za ODS. Jednání a sdílení klubu ODS i některá další osobní jednání byly pro mne vždy přínosem, obohacením. Byl velice přesný, exaktní a vzdělaný ve svém oboru. Pro komunikaci byl vždy přínosem i z osobního pohledu. Zpráva, jak to již bývá, mne zastihla naprosto nepřipraveného, a o to více jsem byl zaskočen. Odnáším si pocit přátelství, pracovitosti a pochopení.

EDVARD KOŽUŠNÍK, ředitel kanceláře předsedy Senátu, vedoucí projektu eStat.cz

Michala jsem poznal úplně náhodou. Dával jsem tehdy dohromady pro Mirka Topolánka Tým předsedy ODS pro informatiku a telekomunikace. Při jedné z našich emailových komunikací mi v tomto období napsal toto: „Uvědomil jsem si dodatečně, že jsem Vám neřekl jednu podstatnou věc ke své motivaci. Nechci se už vracet do aktivní politiky (tedy aspoň té velké). Svoji hvězdnou dobu jsem si užil v 90. letech, kdy jsem byl u rozhodujících věcí transformace, jednu svoji jsem si taky udělal. Tomu se už nic dalšího nemůže vyrovnat. A musejí přijít další lidé.“ Když jsme potom po roce uvažovali o zřízení Think-tanku eStat.cz, tak Michal byl tím, kdo nenásilně, jakoby samozřejmě vytyčil směr naší práce. Jeho lidské a odborné kvality popíší určitě lépe jiní a určitě my všichni, kteří jsme měli tu čest ho poznat, s tím budeme bez výhrady souhlasit. To co se stalo je hrůza, stále mám pocit, že se s ním na pondělní poradě uvidíme.....

LUCIE BAUEROVÁ, specialista pro oblast řízení rizik

Michal byl pro mne nejen šéf, ale především učitel a kamarád. Toto je jedna z našich korespondencí...jeho vlastní slova. „Lucko, já si myslím, že život není ani černý, ani bílý, ani černobílý, ale barevný. A jako takový si ho člověk musí plně vychutnat, se všemi plusy i mínusy. I bolesti nejsou jen černé. A taky člověka obohacují. Ten příběh je hezký a poučný. Viděl jsem podobných příběhů hodně na vlastní oči (příslušná zařízení jsou jich plná) a vzal jsem si taky svoje životní poučení – vždy být pozitivní a každý den si nějakou tu radost najít. Přišel jsem na to spíše podvědomě (člověk zase svatý jako v tom příběhu určitě není). Ono nakonec není třeba příliš hledat, na člověka se ty radosti hrnou ze všech stran, stačí si jich jenom všimnout a pořádně se z nich poradovat (tedy pokochat se – vždycky si vzpomenu na toho Hrušínského). A nevšimnout si jich snad ani není možné – život je opravdu tak krásně barevný. Aspoň takový si ho já vybírám. Ale mám pocit, že Ty taky. M.“

ROHIA HAKIMOVA, senior specialista pro corporate governance, Český Telecom, a.s.

Bolest nezměrná uchopila svou ledovou rukou naše srdce a svým krutým drápem do nich vryla věčnou jizvu. Slova se zadržela v hrdle či se zamkla v srdci, a jen slzy bolestivě kanou po lících. Michal byl skvělý šéf, skvělý kolega a úžasný přítel/kamarád. Byl to člověk moudrý, laskavý, vlídný, klidný, uměl naslouchat, poradit. Měl spoustu úžasných a kladných vlastností, žel bolestí nelze vypovídat dále. Jeho ztráta je převeliká.